

Original side 57:

Tårneå Lappmarck.

Anno 1706 d. 31 Januarii, höltz Laga Ting i Tårneå Lappmarck uppå Jukasjärfwi Tingställe, med Allmogen af Sigge- och Tingewara byar, närwarande Cronones Befallningzman Wälbetrodde Salomon Steigman, med fölliande Nämndemän:

Nils Mikkelsson i Siggewara
Olof Nyman i Tingewara
Per Anderss. Näfwa i Siggewara
Lars Olsson i Tingewara

Henrik Eriksson i Siggewara
Olof Henriksson i Tingewara
Lars And. Lalla i Tingewara
Johan Olsson i Siggewara

Original side 58:

Henrik Biörndal i Siggewara
Henrik Loica i Siggewara

Olof Klemmetsson i Siggewara
Per Pålsson i Tingewara

Sedan Tinget utlyst war, oplästes och uthtolckades här äfwen som på de andra Tingställan, åthskilliga Kongl. Maytt. Förordningar och Placater, som i begynnelsen af detta Åhrs Protocoll Specialita införda finnas.

Bruukz Inspectoren högachtat hr. Lars Sandel, beswärade sig Öfwer Nämndemannen Henrik Eriksson i Siggewara by, som efter sin försäkran, här in för Rätta nästledna åhr 1705 d. 31 Januarii förledna Midsommars tiid, icke infunnit sig wid dess Fiskare Kåtta på Ostra siidan af Träsket Stallojaur, och för hr. Inspectorens utskickade, utwiist det Koppar Malmstreek, som efter hans utsa-go, skall finnas i Fiället Rajswara, uppå hans Skatteland belägit, Uthan hr. Inspectoren och hans diit skickade, så wähl den gången, som ofta tillförenne, hafwa alt ifrån 1702, opå hans lofwan Giordt fåfänga reesor, så att hr. Inspectoren icke annat Kan förstå, ähn att Henrik Eriksson, fahr med en ogrundat berättelse i det måhlet; Ty ähr Inspectorens begiäran, det Henrik Eriksson, måtte påläggias, att ährsättia Bärzlagen dess deruthinnan använde Kåstnad, som efter inlagd Specification/:föruthan tiidspillan :/till 130 dlr. 12 öre Koppr. Mynt

Original side 59:

sig bestiger; Henrik Eriksson föregaf och inwände, som hade hans hustru och hans Son förledne Sommars legat Siuka, och han dessmedelst, icke Kunde Komma att reesa ifrån dem, hwar emot liikwähl intygat bleef, att Henrik sielf så wähl som hans hustru och dess Sons Piga, hafwa midsommars tiiden warit friska, och Henrik derföre, wähl Kunnat fullgiöra sin lofwan, der han wettat af något Malmstreek; Henrik påstod, att Malmstreket i fullo sanning fins på hans Skatteland,

men som han burit fahra före, sig mista sine Träskefiskan och andra Näringzutrymmen, så snart der blefwa Bruuk, har han här tills haft sådana undanflychter, om hwilken fåfäng fruchtan och inbillning, han noga underrättat blee; hr. Inspektoren Sandel, som i detta ährandet, så ofta blifwit Fixerat, befahrade att Oansedt Henrik ännu påstår, att Kunna upwiisa Malmstreket, der med wara äntå intet beskied, uthan Bärzlagen Kommer att Giöra större Omkåstnad, ähn han mächtig ähr att betala; Altså stälte sig för honom i lyfte dess Son Mikkel Henriksson, samt Olof Larsson och Lars Andersson Lalla i Tingewara by, hwilka, der Henrik, nästkommande Sommar Pedersmesso dagen, icke Kommar till städet wid dess Fiskare Kåtta, på Söder siidan om Träsket Stallojaur, och för Inspektoren eller dess uthskickade

Original side 60:

opwiisar Koppar Malmstreket wid Rajswara, skola proportionalita Opfylla den Kåstnad, som Henrik, igenom sin falska berättelse förordsakat Bärzlagen att giöra, och han sielf förmår betala.

***

Kyrckoherden här i Jukasjärfwi Ährewyrdige och Wällärde hr. Chri-Kristian Elingius, framträdde för Rätta och Gaf tillkienna, huruledes Nämbedemannens Olof Henrikssons hustru Ragnild Andersdotter i Tingewara by, ähr förledna Bartholomei tiid, mycket hastigt blefwen död, och hur ett allment rychte utkommit, som wore hoon af bende. sin Man dräpen; begiärandes det Rätten wille der om noga Ransaka; hwarföre förestältes bende. Olof Henriksson, som Opå tillfrågan huruledes med dess hustrus död ähr tillgått, gjorde der om fölliande berättelse, Nembligen:

Förledne höstas 1705, Åtta dagar efter Bartolomei dag ähr han och hans hustru om Morgonen heelfriska, af sin Nattesäng opstegna, och hans hustru sedan gått till Skougz efter deras Reenar, dem hon molkat, och Kokat der af åth sin Man, sig sielf, samt sin Mans Syster Son Nils Henriksson och hans Systerdotter Margrete Andersdotter, Sedan de alla fått sig Maat, haar Olof Henriksson och hans Syster Son drifwit Reenarna med sig ifrån Kåttan till

Original side 61:

Skougz, der de bägge dagen Öfwer förblefwe, Enär Olof Henriksson, emot aftonen Kom heem till Kåttan och oplät dören såg han hustrun liggia der inne brede wid Eldstaden, uthi samma Kläder som hon sig om Morgonen påklädde, och en Rahna eller ett täcke dragit öfwer hennes hufwud. Olof förmeente det hans hustru hade Sofwit, gick till och wille wäckia på henne, men fann henne döder, Sedan gick han till Andra Kåttan, ett Steen Kast der ifrån, hwarest lappmannen Amund Mortensson Kiäppa i Tingewara by, med sitt huushöld wistades, dem detta att Kundgiöra, men de skola förr

funnit henne död, och dragit Täckie Öfwer hennes ansichte. Olof och Amund Kiäppa fölgdes så tillbaka till Kåttan, där den döda Kroppen låg, hwilken de afklädde och i Sängen lyftade, samt med en Rahna Öfwertächte, dagen efter, fölgdes Olof Henriksson och Amund Mortensson till lappmannens Thomas Nilssons by, och anmodade honom att föllia sig heem, som han och Giorde, hwilken tilllika med Amund lade Swepe Kläderne på liiket och förde det till Olof Henrikssons Stabuhr der det stod tills Åkföret bleef, nembligen in emot Juhl, då det fördes til Kyrckan och blef begrafwit.

Sedan Olof Henriksson hade tagit afträde ifrån Rätten

Original side 62:

inkallades
hans Syster dotter Margrete Andersdotter, hwilken i denna saak giorde fölliande relation, Nembligen:

Att samma dag, som Olof Henrikssons hustru dödde, hafwa alla af Gårdzfolcket om Morgonen heelfriska fått sig Maat, och hennes Moderbroder samt Syskonebarn Nils gått till Skougs med Reenarna, hwar på Maatmodren hustru Ragnild befalte henne, Kasta eller bära någon weed in i Kåttan, och sedan haar hoon gått uthi Amund Mortenssons Kåtta, hwarest hon en Stund förbleef, Nembl. medan hon beredde 2ne Reenkalfskin, hafwandes hustru Ragnild i medler tiid, haft en liiten flicka, om 4 eller Fem år hoos sig, Amund Mortenssons tillhörig, Enär Margrete sedan kom hem till sin Moderbroders Kåtta, och Öpnade dören, såg hon att hennes Maatmoder låg död der inne, hufwudet på en wacka, och handerna nedföre siderna liggandes, jembwähl Ofwanrörde flicka der inne gåandes, Margrete lopp altså tillbaka till Amund, och bad honom föllia sig heem, då de bägge fölgdes in i Kåttan, lade liiket på tienligit ställe, och en Rahna Öfwer hennes Ansichte, och sedan det var skiedt, skall Olof Henriksson först hemkommit;

Rätten tillsporde Kyrckoherden Elingium, om han wiste att gifa någon Grund eller anledning, hwar ifrån detta Rychtet Kommit, att Olof Henriksson dräpit sin hustru? Men Kyrckoherden Kunde ingen i synnerheet der om nampn gifwa,

Original side 63:

dock förmente han, det hustru Rag-nilds Syskon torde wetta någon uplysning der om.

Altså förekom Nämbedemannen Lars Andersson Lalla i Tingewara by, med sine Bröder Jakob och Per, och deras Syster Margrete Anders dotter, hwilka fuller förklarade sig icke kunna till läggia Olof Henriksson, att hafwa dräpit deras Syster, dock som han wist sig emot henna mycket hård och onder, och hon så fattigt dödde, Anhålla de att Rätten wille efterhöra och ransaka, huru der med

wore tillgått, så att ingen af dem, må kunna hafwa ordsak, att sedan hålla honom derföra misstänckter, eller andre, wiidrigt om-döme der öfwer fattas. Uppå tillfrågan Uthi hwad måhl Olof Henriksson wist sig onder emot sin hustru, Swarade de, att deras Syster, åthskilliga gångor kommit ifrån sin Man, stundom till den ena, och stundom till den andra af dem, som närmest warit förhanden, och beklagat sig, af sin Man blifwa illa tracterat, så att hon för honom måste lefwa uthi dagelig liifs fara, Skolandes Olof Henriksson mycket agga och förtryta, at han fick inga Barn med henne, hennes Syster Margrete Andersdotter, sade der hoos, att strax efter sidstledne Midsommars tiid, har hennes Syster Ragnild Kommit Gåandes till henne och hennes Man Jon Nilsson Nicki som dock Twå mihler der ifrån

Original side 64:

wistades, med den Klagan, att hennes Man, illa handterat henne, och der hon icke Kommit uhr hans händer, hade han wisserligan slagit henne till död, bad Alt derföre sin Swåger och Syster, det de wille flyttia in till hennes by och hemwist, som de och dagen efter giorde, och der sammastädes öfwer Femb weckor förblefwo, förnimmandes intet särdeles Owäsende af Olof Henriksson eller hans hustru, före än de i begynnelsen af August Månad hade begifwit sigh på wägen der ifrån, då hennes Syster Ragnild med baart hufwud Kommit efterlöpandes, bedandes dem ingalunda resa där ifrån, hennes Man hade då illa slagit henne, och fruchtade det han alldeles dräper henne om de foro bort, Men som Jon Nilssons tillfulle icke medgaf, å den orten längre att förblifwa, har hustru Ragnild bedt sin Swåger och Syster, det de willa tala med Amund Mortenssons hustru, som förblef der i by qwar, att hon wille hielpa henne, när henne någon nöd påkomme, Men Margrete råkade hwarken Amundz hustru eller sin Syster Sedan, uthan wid pass 14 dagar der efter fick hon höra, det hennes Syster Ragnild war död; hustru Margretes Man Jon Nilsson Nicki, giorde här om liika berättelse med sin hustru.

Original side 65:

Amund Mortensson, som i föregående Ransakning påberopes, efterfrågades, men det blef swarat, at han nu på fyra åhrs tiid icke warit hiit till Jukasjärf, eller betalt här någon Skatt, uthan uppehållar sig merandels på Norigas siidan; Sammaledes åhr och Olof Henrikssons Syster Son Nils Henriksson frånwarandes, så att de nu i denne saak icke afhöras Kunna.

Efter aflagd wittnes Ed, berättade lappmannen Thomas Nilsson i Tingewara by, at förledne höstas Bartolomej tiid, haer Olof Henriksson och Amund Mortensson Kommit till hans by, med den utsago, att Olofs hustru wore hastigt död blefwen, hwar af de förordsakades anmoda honom att föllia sig heem, och besee hennes Kropp, och den samma i Kistan lägga och inswepa; Thomas efterkom deres begiäran, och Kunde han intet teckn see på hennes Kropp, att den

wore illa handterat; Sedan Swepe Kläderne woro dragne på liiket, och det i Staburen insatt, gick han hem tillbaka.

Hustru Ragnilds Syskon opwiste här in för Rätta, de wallmars Kläder, som hon efter Mannens egen bekiännelse dödt uthi, Opå hwilka under wänstre Armen fans ett håhl, såsom efter ett Kniifsting; Ty frågades Olof Hen-

Original side 66:

riksson huru det till Kommit? Swarade: att wallmaret på det stället skall warit råttnat, det syntes fuller, som skulle det och warit blod ned på Kiortillen, men der uthur twettat.

Till att ährfara om hustru Ragnild woro ihählstucken, som teckn på Kläderna synes lemna misstanckar, blef den döde Kroppen uhr grafwen uptagen, till alla lemmar wederbörligen upwärmbder, och sedan af Borgaren Abraham Abrahamsson ifrån Torneå, Nämndemännen Olof Klemmetsson och Henrik Eriksson, samt Kyrckoherdens hr. Kristian Elingii Kiäresta hustru Susanna Wannea och Klockarens Lars Johanssons hustru Karin Mikkelsdotter, på det nogaste besichtigat, men desse berätta enhälleligen, sig icke sedt den ringaste åkoma, at hon wore dräpen, fast mindre något Knifsting under wänstre armen. Ofwanbemte. Kyrckoherdes och Klockares hustrur, samt Grufwe Fougdens Erik Ståhlnackz hustru Kirsten Olofsdotter, Item nämndemannen Olof Klemmetsson och Tolcken Johan Olsson, berättade sedan, sig förledne Annan dag Juhl, enär hustru Ragnild begrafwas skulle, och liiket uthan påsatt lock på Kistan, uhr Klockarens Stugu lyftades, hwarest det liitet blef ståendes, och af dem samt åtskillige flere, beskådat, med störste förundran see och ährfara monde, att i det samme Olof Henriksson

Original side 67:

kom gåandes in emot der som liiket stod, föllo Twenna blod dräppar på Kläderna öfwer Bröstat på liiket, så friska, att de i Kalla winteren, med Klockarens hustrus Finger Kunde, och blefwo widt Kringstruken, förmenandess alla, att sådant icke skiedt uthan ordsak, uthan lærer betyda, det Olof Henriksson, wore till sin hustrus död wållandes.

Tingz Rätten finner föregående saak af den beskaffenheet att den icke Kan wederbörligen afgiöras, förr ähn Amund Mortensson Käppa, som bodt brede wid Olof Henrikssons Kåtta, och warit stadder hemma i byyn, enär hans hustru ähr död blefwen blifwer Edeligen Examinerat. Nils Henriksson, som berättas, samma dag warit med sin Moderbroder i Skougen hoos Reenarne, synes och Kunna afhöras, och hans, med de Öfrigas berättelser Confronterat; Fördenskull befaltes Länsmannen Per Jonsson i Tingewara by, att skaffa berörde Personer tillstädes till näste Ting.

Ofwanbemte. Oluf Henriksson befaltes Alfwarligen, att till näste Ting, skaffa sin Ägendom, i Penningar och Silfwer tillstådes, så att hans hustrus Arfwingar, sin anpart der af bekomma måtte, Men Reenarne och annan sådan

Original side 68:

Ägendom, Kan af länsmanen Per Pålsson hemma i byyn Skiptas efter lag och det 17 Capit. Giftm. B. L.L., som dem till rättelse föreläst bleef, Och åligger Olof Henriksson, så riktigt att opgifwa sin Ägendom, att han, der Ärfwingarne sådant påstå, Kan sitt Inventarium beswärja.

***

Alldenstund Skickaren Mikkel Sarri i Siggewara by tillstod och bekiände, sig, wid hållit arfskifte efter lappmannen Henrik Jonsson, af oskifto till sig tagit en Ox Reen, En Koppar Kittell och en Klädes Kiortill, uthan att bewiisa sig äga någon rättigheet ther till; Fördenskull dömes han, att återlefwerera berörde Pertsedlar, som Henrik Jonssons Arfwingar, Kunna sins emillan, efter lag, deela och skifta.

***

Hwad wid Kommer twisten emillan Bruukzbetienten Lars Jonsson wid Swapawara, och Bonden Lars Madsson i Pajala by, angående en Ox Reen, som för Sex år sedan, skall för honom borttluppit, och nu igen finnas hoos Lars Pajala, Så emedan Lars bewiste sig Kiöpt samma Reen af Johan Henriksson i Tärende by och Öfwer Tärneå Sochn, den där sade sig Ophandlat berörde Reen uthaf Nils Nilsson i Sondawara by, och Enotäckis Församling; Ty beroes med denne sackz sluut, till ankomsten der å orten, då Nils

Original side 69:

Nilsson skal
blifwa afhörder, hwar ifrån han oftabende. Reen bekommit.

***

Grufwefougden wid Swapawara Koppargrufwa Erik Ståhlnackz hustru Kirstin Olofsdotter, beklagade in för Rätta, huruledes hon, för Tu år sedan, Ophandlade sig En Twåårs Gammall Ox Reen för Fyra dlr. Koppr. Mynt, uthaf framledne Lappmannen Guttorm Larsson i Tingewara by, Men som Guttorm strax der efter, och förr ähn han lefwererte Reen ifrån sig, blef död, hafwa Guttorms Arfwingar, på bende. Reen satt sitt Faders märcke, så att hon ännu den icke omhänder fått, hwilken Reen nu skall igenfinnas hoos Thomas Olsson Frisk i Tingewara by, som och tillstod, att en Ox Reen, Ståhlnackens hustru tilhörig, för Tu år sedan kommit löpandes till hans Reenar, men som Guttorm Larssons märcke fans på samma Reen, har

han icke understått sig att lefwerera den till Ståhlnackens hustru till lagligit utslag. Guttorm Larssons Son Lars Guttormsson Labba, tillstod äfwen wähl, att den Reen, som nu förtiiden fins hoos Thomas Frisk, hörer Ståhlnackens hustru till, Opå hwilkens hans Moder satt sin Sal. Mans Märke; Så emedan det å alla siidor tillstås, att denne Reen hörer Ståhlnackens hustru till, Ty kan hon och af Thomas Frisk den samma igen

Original side 70:

taga, sedan hon, för det han honom en så lång tiid wachtat, betalt 1 dlr. Koppr. Mt.; Men Lars Guttormsson, som under denne action, här in för Rätta, wist sig ohöflig i Ord och åtbörder, ibland annat, säyandes sig icke achta denne Rättens utslag, Sakfälles till 10 dlr. Silf. Mt. Rättens ensaak, i anledning af nya Rättegångz processen af åhr 1695 d. 4 July, för hwilka böther, Lars Guttormsson plichtade med Kropp.

***

Den way Reen eller Reen Koo, som Lars Nilsson i Siggewara, förledit åhr, lofwade och tillsade Gamble Jon Nilsson i samma by, i ställe för den way Reenen, som Kommit löpandes ifrån Jons Reenar till Lars Nilssons, och han slachtat, måste Lars nu strax ifrån sig lefwerera, der han will undfly Execution.

***

Alldenstund här wid Tingz Rätten, tiid efter annan, förekomma stoore twistigheeter Lappallmogen emillan, huru såsom de dödas efterlemnade Ägendom, bliir Arfwingarne emillan, deelt och Skiftat, som der af förordsakas, att inga wissa bytesmän, för detta warit tillsatta, som der Öfwer uprättat richtige Inventarium, och således lemnat der Öfwer underrättelse, Sådant här efter att afböya,

Original side 71:

fant Rätten skiähligit att förordna för detta Länsmanen Per Pålsson, i detta åhr, att bewista alle Inventeringar uthi Tingewara by, och Nämbedemannen Nils Mikkelsson i Siggewara by; Skolandes de först af Oskifto aftaga hwad redbarast finnas Kan till Giäldens afbetalning, och det öfriga, enär inga twistigheeter åhro att förmoda, efter Landslag, strax deela Reenarne och husgerådsakerne, med det Öfriga, till Tingz- eller Marcknadz-stället, näste åhr Komma låta; Och såsom desse tillförordnade, sielfwa, ey Kunna sådant på Papperet sättia, så bruka de i det stället Karfstäckar, till dess altsammans Tinget näst der efter, Kan riktigt annoterat warda i Erfningarnas närwaro, samt förmyndare för de omyndige tilförordnade, och samma bytes instrument, alle wederbörande till framdeles rättelse, i Kyrckan förwarat worda.

Original side 71:

Anno 1706 d. 5 Februarii, höltz laga Ting i Tårneå Lappmarck, uppå Enotäckis Tingställe med allmogen af Rånulla, Sondawara och Pelldojärfwi byar, närwarande Cronones Befallningzman Wälbetrodde Salomon Steigman, med fölliande

Nämbdemän:

Original side 72:

Anders Andersson i Sondawara	Nils Nilsson i sondawara
Jöns Mikkelsson Kyro i Pelldojärf	Lars Andersson i Rånulla
Peder Eriksson i Pelldojärf	Johan Hansson i Sondawara

Sedan äthskilliga Kongl. Maytt. Placater och Förordningar woro allmogen föreläsne och Uttholckade:

***

Förekom Anders Larsson ifrån Koutokeino, berättandes huruledes förledit åhr uthi Januarii Måndad, åhr för hans Fader Lars Pedersson borttkomna Åtta stycken Reenar, Nembligen En Ox Reen, en worso eller Tre åhrs gammall Ox Reen, och Sex stycken way Reenar eller Reen Koor; Och som Lars Olsson Tallia i Rånulla by, åhr befunnen, att hafwa förledit åhr 1705, uthi Februarii Månad, Kiört med samma Lars Perssons förkomne Ox Reen, hiit till Enotäckis, och den Oplåtit Kyrckowärden Mons Eriksson, förmenar Anders, att Lars Tallia, anten sielf Stuhlit dess Faders Reenar, eller wetta berätta, hwarest dhe ähro att igenfinna; Opå tillfrågan, förklarade sig Lars Tallia, som hade hans för detta warande huus bonde Henrik Persson Souro, länt honom Ofwanbemte. Ox Reen, han icke wettandes om den war Henrikz egen, eller någon annan tillhörig. Henrik Souro tillstod sig fuller Ofwanbemte. tiid, länt sin Gambla dräng Lars Tallia en worso, som skall warit hans

Original side 73:

egen Reen, den han icke heller längre brukade, ähn som till lappmannens Per Jonssons by, der han hade tagit en annan Reen, och Henrik sin Reen igenbekom, som Per Jonsson besannade. Viidare spordes Mons Eriksson, hwad han gifwit till Lars Tallia för Ox Reenen? Swarade: att för 4 åhr sedan, har Tallia ihählkastat en hans Reenkalf, och enär han honom råkade och der om tilltalte, gaf han honom denne Ox Reen i ställe, som Lars och tillstod; honom befaltes att säya sanningen, hwarest han tagit den Reen som han gifwit till Mons Eriksson? Tå begynte han referera, som skulle Henrik Persson Souro, gifwit honom den samma, för det han skulle förtiiga dess begångne Stöld hoos Lars Persson, emedan han oförmodeligen Öfwerkom enär Henrik hölt uppå at slachta en af de stuhlna way Renarne. Så snart Henrik der till nekade, sade Lars,

sig fuller icke sedt enär samma Reen Slachtades, men skall doch funnit Kiöttet och Skinnet der af ett stycke ifrån Kättan, och då han Henrik der om tilltalte, gaf han honom Ox Renen, och bad honom det för ingen uppenbara.

Capellanen hr. Olof Sirma, sade, det Lars Tallia haer haft liika twetahl i denna saak för honom, som han nu berättat, och twiflar om der med ähr något beskiad.

Henrik Souro protesterade

Original side 74:

emot Lars Olsson Tallias ofwannembde berättelse, och att honom, som allaredan för Tu åhr sedan, stuhlit ifrån sin Swåger Gamble Per Jonsson i Rånulla 2ne Reen Kalfwar, och Målsäganden med en Kopparkittell, som han tagit hoos sin Fader, sökt att förliika, intet witzord gifwas måtte, och han således oskylldigt Komma att liida; Per Jonsson så wähl som Lars Tallia, Kunde till Henrikz berättelse icke neeka, Länsman Guttorm Jonsson bestyrckte och så wiida det samma, som Kopparkittellen, hoos honom till wiidermähle nedsatt war; dessuthan intygade Erik Persson i Rånulla, att Lars Olsson Tallia, haer hoos Thomas Nilssons Änkia i Jukasjärf, borttbytt Henrik Souros Reen, och Kan altså icke wara den samma som Tallia lembnat hoos Mons Eriksson. Så emedan Rätten uppå noga undersökning, ingen wiidare bekiännelse eller uplysning hwarken af Lars Olsson Tallia, eller någon annan finna Kunde, tii slötz till fölliande utslag.

Henrik Persson Souro, som med inga skiähl kan Öfwertygas att hafwa stuhlit Lars Perssons i Koutokeino Renar, blifwer ifrån sådant tillmähle friikiänd, men Lars Olsson hoos hwilken en Ox Reen af 8 dalrs. wärde funnen ähr, och dessuthan tillstår, at en way Reen om 6 dalrs. wärde ähr

Original side 75:

Slachtat, af samma Lars Perssons Reenar, förklaras för rätta tiufwen, den der och för Tu åhr sedan, stuhlit 2ne Renkalfwar af sin Swåger Gambla Per Jonsson af wärde Tre dlr. som giör en Summa af Siutton dal. Koppr. Mt.; Fördenskull i förmågo af .653 åhrs Strafsordningz 3 §, dömes Lars Olsson Tallia, at böta Tredubbelt emot sielfwa Stölden, som blifwer 17 dlr. Silfr. Mtt. till Treskiftes, samt undergå Absolution i Sacristian efter Kongl. Maytt. Resolution af d. 20 May 1699. Hwad sielfwa Stöldens Restitution wid kommer, Så i anledning af Sweriges lag och Kongl. Maytt. Strafsordningar tager Lars Persson först igen sin Reen hoos Mons Eriksson, och sedan bekommer han af Lars Tallia en way Reen eller Penningar 6 dlr. Koppr. Mtt. Men Per Jonsson, ähr tillförenne för Reenkalfwarne förnögd; Anbelangande de öfrige för Lars Persson för komne Reenar, Så emedan det för Rätten ähr osäkert, anten de af Lars Tallia eller någon annan

ähro stuhlne, eller elliest ähro borttlupne; Ty Kunde Rätten så mycket mindre döma Lars Olsson för de samma, som Målsäganden Lars Persson, till en så hög ålder Kommen ähr, at han hwarcken förmår komma till Tinget, eller honom Eden på-

Original side 76:

bördas, att hafwa så många Reenar, som ofwanbende. ähr på en gång bortmist.

***

Handelsmannen Erik Dawidsson ifrån Torneå, anklagade Lappmannen Amund Hansson i Rånulla för det han 1704 om Sommaren, gått till hans Reenar, och emot Renwachtarens Thomas Erikssons willia, tagit ifrån honom en Ox Reen, af 8 dlr. Koppr. Mtz. värde, hwilken Reen Lappmannen Henrik Amundsson Omma, vinteren tillförenne, blef dömbt att gifwa honom för en annan Reen som han för honom förfarit; Amund wille förebära, det Henrik Amundsson Omma hade Olofligen tagit merberörde Reen ifrån honom, men Erik bewiste, det Amund hade bekommit för den samma ett Paar Klädes byxor, och enär Omma lefwererte Reen till Erik Dawidsson, har han i Tu dygn stått brede wid hans Stugu här wid Marknadz platsen, så att där Omma icke hade den betalt, hade han då ginast kunnat tagit den tillbaka, och icke sedan Omma war död, Olofligen taga den ifrån honom som med laga dom ther till Kommit.

Resolutio

Amund Hansson, som uthan lof, och emot Renwachtarens willia, tagit Erik Dawidssons Reen, i acht och mening,

Original side 77:

att den för sig behålla, Sakfälles efter det 41 Capit. Edzöhres Balckan L.L. för Råån, att botha sina 6 mrk. Silf. Mtt. till Treskiftes, jembwähl och att lefwerera Erik Dawidsson Reen tillbaka.

***

Anbelangande Lars Olsson Lambinens i Jouxänge och Öfwer Torneå Sochn, Käremåhl till Capellanens hr. Olof Sirmas hustru Karin Henriksdotter, om en släda af 4 dlrs. Koppr. Mtz. värde, som hon för Åtta år sedan skall af honom till Kiöps tagit och icke betalt, men hustru Karin påstår sig allenast hafwa lånt, och lembnat 1/2 mihl der ifrån, Nembligen hoos Nämbedemannen Henrik Påls-son, den hon förmenar, efter sin lofwan, hafwa skaffat Lembinen Slädan tillbaka; Så Åligger hustru Karin, att nu wid sin resa utföre, Skaffa Lembinen, anten Släden jämbngod tillbaka, eller de begiärte 4 dlr. Skier annorlunda, och Lembinen, förordsakas Giöra wiidare beswär der Öfwer, må hon wara förtänckt, att icke alle-

---

nast betala Släden, uthan och bestå honom alle bewiislige expen-
ser.

***

Mikkel Persson Asa i Sondawara by, försäkrade in för Rätta att
skola ginast betala till sin Syster Ingrid Persdotter, de 10 dlr.
Koppr. Mtt. som Resterar henne, på dess hoos sin Broder Giorda
åhrs tienst.

***

Original side 78:

Lappmannen Nils Olsson i Sondawara by, som tillstod och bekiän-
de sig förledne Sommar, på åtskillige tiider stuhlit ifrån Nils
Andersson i Sondawara, uhr en Kista, wid Träsket Qvoskan wid pass
3 pund torr fisk för 6 rdlr.. item ifrån Jakob Jonsson Åja 1 pund
färsk fisk för 20 öre, Nock ifrån Olof Nilsson Thora i Sondawara
2de små Näät af 1 dlr. 16 öre wärde, som giör tilhopa 6 dlr. 4 öre
Koppr. Mtt.; Sakfälles efter Kongl. Mayttz. Strafsordning
till Tredubbelt, som blifwer Åtta dlr. 4 öre Silfr. Mtt. och i
Sachristian undergå Absolution, efter Kongl. Maytt. Resolution af
d. 20 May .699.

Ofwanbende. Nils Olsson, som 2ne gånger Olofligen wittiat Nils
Anderssons och Jakob Åjas Fiskenäät, Sakfälles efter 29 Capit.
Tiufwa b. L.L. till sine 6 mrk. Silfr. Mtt.; För alla desse böt-
her, så wähl som sielfwa Stölden, Plichtade Nils Olsson med Kropp.

***

Länsmännen Guttorm Jonsson i Rånulla by, och Nils Madsson Karist i
Sondawara by, angåfwo för Rätta, huruledes en löscker Karl Olof
Nilsson Thora wid Nampn, under Sondawara by Sorterande, om sine 40
åhr, åhr uthi sidstledne Septembris Månad, af en Gudlöös Men-
niskia blefwen ihählslagen, emillan dess Booställa och Träsket

Original side 79:

Mattillajärfwi, lembnandes Rätten, att ther om wiidare ransaka,
och sökia att Kunna få någon Kundskap om rätta Bahnemannen till
hans död, på det missdådaren ett wederbörligit, samt Gudz och
Sweriges lag liikmätigt straff må Komma att undfå! Desse Länsmän
giorde om samma dråp fölliande berättelse, som Thoras Moder Mar-
grete Erasmundsdotter/:den der nu Gammal och frånwarande åhr:/för
dem uthsagdt, Nembl.:

Förleden höstas Fredagen näst efter Matthäii dag som war d. 23
Septemb. haer Olof Nilsson Thora, gått till Träsket Mattillajärf-
wi, en half miuhl wid pass, ifrån sielfwa Boostället belägit, att
hämpa der ifrån något fisk, till sitt och sin Moders uppehålla,
som han der sammastädes haft förwarat i en Tunna, och som Olof på

Åtta dagars tiid icke Kom tillbaka, haer Modren, som intet hade att äta, tagit sig före att igensökia berörde sin Son, eller uppå wiidrig händelse, Öfwerkomma någon Christmild menniskia, som hennes hunger slöckia Kunde, och som footspåren efter hennes Son, syntes i den lilla Snöön som fallen war, hölt hon samma wäg, men enär hon war Kommen wid pass mitt emillan Boostället och ofwanbende. Träsk, skall hon funnit sin Son död, och ett håhl slagit i hans hufwud, Modren

Original side 80:

går sedan till Träsket Wottakawouma, Tre mihler der ifrån, hwarest Capellanen hr. Olof Sirma, den tiiden hade sitt tillhåld, och honom sådant Kundgiorde, den där igenom Jakob Jonsson Åja, och den dräpnas Broder Rasmund och Olof, lät hämpta liiket hiit till Kyrckan att begrafwas, som dock icke förr ähn tre wekors tiid der efter skie Kunde.

Jakob Jonsson Åja Ährhölt med Eed, att sedan liiket war twettat, syntes hufwud Skahlen wara bräkter baak i nackan, och dessuthan, som hade det samma för munn och Näsa bultat warit, jembwähl och alt blått under högre armen.

Länsmännen tillspordes, om de wiste angifwa någon för samma dråap? hwilka fuller förklarade sig icke Kunna den gärningen någon till läggia, dock skall en lappman wid namn Nils Olsson i Sondawara by, om sine 30 åhr wid pass, den der och för Rätta framkallat bleef, wara derföre misstänckter, efter som han och Olof Thora, hafwa warit heelt owänner sins emillan, som der af ähr förordsakat, att Nils Olsson tagit ifrån Olof Thora 2ne stycken Näät/:hwarföre han denne dag, efter föregående Protocoll med mehra plichtat:/dem han en tiid brukat uthi Träsket Junckajärfwi och sedan lembnat under iisen, der de blifwit förderfwade,

Original side 81:

hwar emot Olof Thora, haer tagit ett Nootstykke ifrån Nils Olsson, och således hafwa de burit haat till hwarandra; dessuthan skall och Nils Olsson, den tiiden dråpet begicks, i Åtta dagars tiid, ensligen haft sitt tillhåld i Skougen, och således icke Oliikt honom wara Banemannen.

Wiidare blef för detta Nämbedemannen och Kyrkiowärden här i Enotäckis, Erik Monsson, efter aflagd wittnes Ed afhörder, den der gaf sådan underrättelse i förberörde saak, att förledne höstas, Fredagen efter Mattzmessodagen, haer Olof Nilsson Thora, Kommit till honom i dess fiskare Kåtta wid Träsket Mattillajärfwi, berättandes sig wid samma Träsk i en Tunna, haft något fisk, som han war diitkommen efter, men befann, att samma Tunna war af en omild menniskia sönderslagen, en deel af Fisken borttagen, och det öfriga sedan förskiämbdt, för hwilken Stöld, han hållit Nils Olsson misstänckter, med den Uthlåtelsen, att om Thora och han

råkas, bliir det alldrig godt uthaf, uthan den ena lærer mörda den andra, och enär Olof Nilsson Thora förblifwit Öfwer natten hoos Erik/:uthaf hwilken han på Credit bekom ett gammalt Tiäll eller Segell för 2 dlr. Koppr. Mtt. som lapparne hänga före sig, när

Original side 82:

owäder påkommer:/har han der med begifwit sig tillbaka, till sin hemwist, och Erik gick till sitt Booställe Kariosoande, och förr ähn Thora samma gång hinte heem, till sin Kåtta, ähr han blefwen ihählslagen.

Länsmännen gjorde der hoos den berättelsen, att så wiida Tiället, som Erik Monsson borgade till Thora icke fans hoos honom, och Nils Olsson sielf intet Tiäll äger, dock den tiiden, som han hållit sig afsiides i Skougen, befinnes hafwa brukat Tiäll för sig, det Kiäpparne, på hwilka han det samma hängt utwiisa, ty synes jembwähl sådant, lembna om honom misstancker.

Sedan föregående Personers berättelser ad notam tagne war, och Nils Olssons Förklaring der öfwer fordrades, beklagade han sin Olycka derutinnan, att han råkat i owänskap med denne Olof Nilsson Thora, som så ynckeligen ähr af daga tagen, hwilcken oenigheet, der af skall wara förordsakat, att Thora tagit ifrån honom 5 fambnar Nootnät, men till dråpet förebär han sin stoorra oskull, och att ingendera af dem burit handen på den andra, dessuthan skall han, den tiiden Thora blifwit dräpen, icke warit der i Neigden, uthan wid Träsket Kumatzjärfwi, Älfwen Lättassano och flere städes der omkring, hwarest han med Fiskerii, hölt sig Födan, tillstår jembwähl, att uppå

Original side 83:

de ställen som han i medler tiid legat, har han emot wädret, uppå Kiäppar upsatt ett stycke af en Gammall fäll, i ställe för Tiäll, som han icke haft att tillgå, dock skall ingen med någre skiähl eller omständigheeter Kunna bewiisa honom, till Thoras död warit wällande. Länsmannen Guttorm Jonsson förehölt Nils Olsson, det han lofwat sig ett gammalt Tiäll, som han sagt sig lemnat wid Träsket Mariseyno, hwilket Nils Olsson förklarade sig funnit uthi, för detta Länsmannens Erasmund Nilssons Kåtta. Länsmännen Guttorm Jonsson och Nils Madsson, befaltes, att tills i Morgen, will Gud, hoos allmogen noga undersökia, om någon wiidare uplysning i denne saak inhämtas Kan.

Den 6 Februarii förekommo Länsmännen Guttorm Jonsson och Nils Madsson, med berättelse, att de hwarken sielfwa wetta att angifwa någre flere skiähl eller omständigheeter till det begångne dråpet på Olof Nilsson Thora, eller denne gången, Kunnat någon underrät-

---

telse der om af allmogen inhämta, ty slötzt till fölliande uthslag.

Såsom Lappmannen Olof Nilsson Thora, om sine 40 åhr Gammall, åhr förledne höstas Matthäii tiid, enär han

Original side 84:

gått ifrån Träsket Mat-tillajärfwi och till dess Booställe, af en omild menniskia blefwen ihählslagen, och hans liik funnitz ärrat, och Syntz handawärck åther, Kunnandes nu ingen sielfwa dråparen upwiisa, uthan misstänckes derföre en Lappman wid namn Nils Olsson, efter som de bägge skole warit owänner, och han samma tiid, har hållit sig afsiides i Skougen, hwilken dock, uppå noga undersökning, med inga giltiga skiähl eller wittnen Kunnat wid samma Dråap bindas; Altfördenskull måste allmogen giöra sin fliit, att in om natt och åhr, ifrån det Olof Nilsson Thora åhr blefwen ihählslagen, upwiisa sannan dråpare, eller att widergånga giörs, skall häradet, till föllia af det 25 och 26 Capit. dråp M.B. med willia L.L. böta 40 mrk. Silfr. Mtt. för dulgadrap, halfparten Konungen, och den andra hälften Målsäganden hustru Margrete Erasmundsdotter.

***

Capellanens här sammastädes hr. Olof Sirmas hustrus Karin Henriksdotters Käremåhl till Länsmannen Nils Madsson Karist, angående en Kiöres Reen, som hon will föregifwa att hafwa luppit tillhopa med Länsmannens Reenar och ther förkommit, Åhrkännes af in-tet wärde, till dess hustru Karin, till berörde sin tahlan, skaffar sig bättre beskiid.

***

Original side 85:

Befallningzmannen Wälbetrodde Salomon Steigman, Lät för allmogen upläsa dess hållne upbördzbook, af Rånulla, Sondawara och Peldojärfwi byar, och som alle wederbörande tillstodo, sig för innerwarande åhr, Skatten der efter betalt, Ty skall berörde upbördz-längd, af Tingz Rätten wederbörligen verificerat blifwa.

***

Lappmannen Lars Guttormsson i Rånulla by, framträdde för Rätta och gaf tilkenna, huruledes hans Son Per Larsson, under den tiiden, han för Tre elr. 4 åhr sedan, om Sommaren wistades på Noriges siidan, nödgades en gång med Flåtta, fara öfwer en wiik, och som wattnet war stridt och wädret hårdt, drefs han in på en holma i samma wiik belägen, som tillhörde Ährewyrdige hr. Tromsiö Probst-en, opå hwilken holma, han snart heela dagen förblifwa måste, till dess en Kiöpman wid Namn Johan Johansson Juthe Kom segland-

---

es, som gaf sig utföre att wara Ofwanbemte. hr. Probsts Son, hootandes att basta och binda honom, för det han skulla bruka Skytterii på hans Faders Ägor; Lars Guttormssons Son, blef fuller af Johan Juthe till landz förder, men Fadren måste gifwa honom 10 Richzdahlr. till förliikning, hwilket Lars

Original side 86:

Guttormsson sedan för merbende. hr. Probst uppenbarade och som Lars Guttormsson förmenar, Lärer Johan Juthe, derföre blifwit lagförd å bemte. Ort; Förledne Sommar ultimo Juny, enär Lars Guttormsson Kom ifrån mehr oftabemte. hr. Probst, och ämbnade sig till sin heemwist, Kom han i Sällskap med Johan Juthe, hwilken berättade sig skola reesa Siöledes åt samma Ort som han, ty anmodade Lars, att få föllia med honom, det Juthen och lofwade; Lars Guttormsson inlade så litt Godz i hans Baat, till 20 Richzdahlers wärde/:som wittnen å den orten, skola wetta intyga:/men enär det war skiedt, och Lars stod allenast med Kläderna på sin Kropp, på landet, sköth Johan Jute båten der ifrån, med alt hans Godz af ofwanbemte. wärde, och fohr der med en annan wäg till Siöss, och ehuruwähl Lars Guttormsson bad honom om hielp, haer Juthen allenast Swarat: detta skall du hafwa, för det du Klagade på mig för Probsten, och måste Lars Guttormsson sedan tilliita andra, som sig framförde, begärandes Ödmiukeligen, det denne Rätten, wille samma hoos honom tillfogade stoorå oförrätt å behörig ort, till det bästa recommendera; Altfördenskull ähr lagmans Rättens Tienstl. begiäran, det tächtes wederbörande

Original side 87:

herrar Justitiä Betiente där å orten förhielpa honom/:som en Ährlig Man, och Konungens i Swerige undersåte och Skattdragare:/till sin Rätt i detta måhl, och ett sådant ohört Röfwande och bedragerii, icke Ostraffat lembna, hwilket här å orten, Konungens af Dannemarck, undersåtare, wid sådana och andre tillfällen, skall wederfaras och bemötas.